

Príhovor novozvoleného predsedu Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti

IGOR RIEČANSKÝ
Bratislava, Slovenská republika

Vážené kolegyně, kolegovia, dovoľte adresovať môj príhovor na stranách Kardiológie, ktorá je oficiálnym časopisom Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti (SHS), predovšetkým členom SHS a súčasne všetkým čitateľom, ktorí sa pro-

fesionálne zaoberajú hypertenziou (H), a to bez zreteľa na ich odbornosť. Dôvodov na príhovor je viacero. Prvým je ustanovenie nového výboru SHS v novembri minulého roka na funkčné obdobie rokov 2005 – 2009. Dostalo sa mi cti, že som sa stal predsedom výboru, ale zároveň je to aj veľký záväzok zobrať zodpovednosť za vedenie SHS. Uvedomujem si, že splniť úlohy a očakávania, ktoré vyplývajú z tejto funkcie, nebude vôbec ľahké, o to viac, že som prevzal štafetu po zakladateľovi SHS a jej dlhoročnom predsedovi, vynikajúcom odborníkovi, medzinárodnej autorite v oblasti H, profesorovi MUDr. Ivanovi Balažovjehovi, DrSc. Novozvolený výbor spontánne ocenil zásluhy a angažovanosť Prof. Balažovjeha v boji proti H menovaním ho za čestného predsedu SHS, pričom zostáva riadnym členom výboru SHS. Chcem mu v mene výboru, v mene všetkých členov SHS a v mene svojom vysloviť vďaka za všetko, čo doteraz v prospech slovenskej hypertenziológie urobil a vyjadriť presvedčenie, že sa naďalej bude aktívne zúčastňovať na rozvoji a aktivitách spoločnosti.

Druhý dôvod sa spája so zdravotnou, spoločenskou a ekonomickou závažnosťou H, ktorá čoraz nástojčivejšie vystupuje do popredia. Hypertenziu, ktorá zapríčiňuje celosvetovo ročne vyše 7 miliónov predčasných úmrtí a podieľa sa 4,5 % na celkovej chorobnosti a práceneschopnosti, sa musíme venovať podstatne razantnejšie, ako to bolo doposiaľ, pretože epidemiologická situácia H na Slovensku je rovnako alarmujúca. Všeobecne sa konštatuje, že napriek dlhodobým snahám počet hypertonikov narastá a ich účinná kontrola v populácii je nepostačujúca, pretože sa pohybuje okolo desiatich percent a v najlepšom prípade dosahuje tridsať percent zo všetkých chorých na H. Preto je prvoradou globálnou úlohou skvalitniť a zintenzívniť manažment H. Jedným zo spôsobov efektívnej kontroly H s pozitívnym odra-

zom v úmrtnosti a chorobnosti nášho obyvateľstva je zvyšovanie odbornosti a získavanie nových poznatkov o H, čo patrí medzi hlavné poslanie SHS. Preto pozývam Vás, čitateľov, medzi členov SHS, aby sme spoločnými silami pri vzájomnej výmene skúseností prispeli k eliminácii H v slovenskej populácii. Výbor SHS si uvedomuje, že naplniť tento cieľ možno len spolupracou s ďalšími odborným zameraním príbuznými lekáorskými spoločnosťami. K zintenzívneniu tejto spolupráce, ktorá je tretím dôvodom môjho príhovoru, sa SHS neformálne prihlasuje.

Jednou z foriem spolupráce, ktorú hodlá výbor SHS všemožne podporovať, je XX. pracovná konferencia „Arteriálna hypertenzia“. Slovenská hypertenziologická spoločnosť túto jubilejnú konferenciu organizuje 11. až 13. mája 2005 v Bratislave v spolupráci so Slovenskou kardiologickou spoločnosťou (SKS), Slovenskou internistickou spoločnosťou, Slovenskou angiologickou spoločnosťou a Slovenskou geriatrickou spoločnosťou (I. informácia je uverejnená v tomto čísle). Veríme, že napriek nahustenému programu vedeckých podujatí v jarných mesiacoch svojou účasťou prispějete k jej zdarnému priebehu. Nasledujúci deň po skončení konferencie – 14. máj Svetová liga proti hypertenzii vyhlásila za svetový deň H. Deň má za cieľ zdôrazniť zdravotné dôsledky H pre spoločnosť a vyzvať občanov k meraniu TK a pri zvýšených hodnotách podporiť jeho účinnú kontrolu. Preto SHS, ako člen Svetovej ligy proti hypertenzii (World Hypertension League), považuje XX. konferenciu a 14. máj za vzácnu príležitosť vhodnú na zorganizovanie širokej zdravotno-výchovnej kampane v slovenských masovokomunikačných prostriedkoch.

Medzinárodná spolupráca je dnes už základnou zložkou činnosti každej vedeckej organizácie. Ani SHS nemôže a nechce ostať v nových geopolitických pomeroch izolovaná. Jednou z prvoradých úloh výboru je zintenzívnenie medzinárodnej spolupráce, ktorá sa musí stať pracovnou náplňou všetkých jeho členov a tiež ďalších odborníkov v H. Bolo by neodpustiteľnou chybou nevyužiť ponuku Českej hypertenziologickej spoločnosti na úzku spoluprácu, ktorá má medzi oboma spoločnosťami už dlhoročnú tradíciu. Úprimnú priateľskú ponuku novému výboru SHS tlmočila osobne

predsedníčka Českej hypertenziologickej spoločnosti Doc. MUDr. Renáta Cífková, CSc., ktorá zastáva v súčasnosti významnú funkciu vedeckej sekretárky Medzinárodnej hypertenziologickej spoločnosti. Navrhnutá spolupráca poskytuje značné možnosti medzinárodnej reprezentácie SHS a otvára perspektívy vedeckého rastu mladým členom našej spoločnosti.

Hypertenzia je spolu s koronárnou artériovou chorobou najzávažnejšou chorobou obehového systému a navyše patrí medzi hlavné rizikové faktory aterosklerózy. Je teda logické, že stojí v popredí záujmu kardiológov a je tiež predmetom systematického štúdia odborníkov združených v národných hypertenziologických spoločnostiach. Túto skutočnosť treba rešpektovať a zároveň využívať v prospech oboch strán. V našich domácich podmienkach to pre neinštitucionálne postgraduálne vzdelávanie znamená obojstranne užitočnú spoluprácu SHS so SKS a s ostatnými blízkymi spoločnosťami a v medicínskej praxi úsilie o utváranie čo najvhodnejších podmienok na kontrolu H v Slovenskej republike. Ich súčasťou je zabezpečenie, aby H v ambulanciách preventívnej kardiológie tvorila trvale jednu z hlavných (ak nie hlavnú) pracovných náplní, respektíve vhodnejšie by bolo vytvorenie samostatných hypertenziologických ambulancií. Oprávnenou požiadavkou je, aby poisťovne túto kvalifikovanú činnosť primerane finančne uhradili.

Niekoľko slov o naliehavej téme – H – samostatný medicínsky odbor. V súčasnosti nedozreli podmienky, aby sa H stala takýmto odborom. Sú preto objektívne dôvody. Tak Európska únia medicínskych špecialistov (EUMS) začlenila H, ako základnú chorobu kardiovaskulárneho systému, do špecializačnej náplne kardiológie, ktorú Rada Európy schválila a je platná pre členské štáty Európskej únie. V súlade s týmto dokumentom nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 743 z 15. decembra 2004 o spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v prílohe č. 2 neuvádza H ani medzi špecializačnými odbormi, ani medzi certifikovanými pracovnými činnosťami v kategórii lekár. Myslím si, že vzhľadom na celospoločenskú závažnosť H ostáva otvo-

renou otázka zodpovedných pracovníkov (zámerne nepoužívam termín odborníkov) za metodické riadenie kontroly H v Slovenskej republike (SR) a v jej krajoch. Kým sa v tejto otázke nedospeje k riešeniu, chcem v rámci vlastných kompetencií, ktoré vyplývajú z funkcie hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva SR pre kardiológiu, prispieť, respektíve pomôcť organizačnému zabezpečeniu kontroly H na Slovensku.

Rád by som úprimne poďakoval výboru SKS a redakčnej rade časopisu Kardiológia na čele s Doc. MUDr. G. Kamenským, CSc. za vytváranie optimálneho prostredia na publikovanie prác z problematiky H. Dovoľte spomenúť, že s pochopením Doc. Kamenského sa realizovali plány výboru SKS a tak jediný kardiologicky zameraný časopis na Slovensku „Neinvazívna kardiológia“ sa od roku 1997 plynulo veľmi operatívne pretransformoval na oficiálny časopis SKS a SHS s novým názvom Kardiológia/Cardiology. Prvé číslo tohto nového odborného periodika som uviedol editoriálom z funkcie predsedu SKS spolu s editoriálom Prof. Balažovjecha, predsedu SHS. Teší ma, že naše predsavzatia a predpovede, ktoré sme tam zverejnili, sa splnili a „Kardiológia dôstojne reprezentuje SKS a SHS“. Zároveň si opäť dovoľujem požiadať členov SHS, aby príspevkami v časopise našej spoločnosti slovami Prof. Balažovjecha z uvedeného editoriálu „posilnili väzbu hypertenziológie a kardiológie“.

Na záver mi dovoľte, aby som členom SHS poprial mnoho elánu, veľa zdraru v neľahkom boji proti H, odstupujúceho výboru SHS sa poďakoval za svedomito vykonanú prácu. Na členov nového výboru SHS sa obraciam so žiadosťou, aby sme jednotným a sústredeným úsilím čestne splnili úlohy, ktoré nás v tomto funkčnom období čakajú, a tak povzniesli autoritu SHS medzi organizačnými zložkami Slovenskej lekárskej spoločnosti na úroveň, ktorá jej prislúcha.

Všetkým čitateľom Kardiológie a jej priaznivcom prajem zo srdca úspešný rok 2005 tak v pracovnom, ako aj súkromnom živote.

Prof. MUDr. Igor Riečanský, CSc., FESC
Predseda Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti